

Problematische gehechtheid

Deze richtlijn gaat over kinderen en jongeren die een problematische gehechtheidsrelatie hebben met hun (pleeg/adoptie) ouders. Onveilig gehechte kinderen of jongeren ontlenen geen of onvoldoende emotionele veiligheid aan de relatie met hun ouder(s). Problematische gehechtheidsrelaties kunnen een negatieve invloed hebben op de kwaliteit van leven van het kind of de jongere, afhankelijk van de ernst van de gehechtheidsproblemen.

Beschikbare materialen

Voor het raadplegen en toepassen van de *Richtlijn Problematische gehechtheid voor jeugdhulp en jeugdbescherming* heb je een aantal materialen tot je beschikking: de richtlijn zelf, de onderbouwing, een set van vier werkkaarten en een cliëntversie: informatie voor ouders. Deze materialen kun je downloaden en bestellen op www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

Aan de slag met deze richtlijn

Wij hopen dat de *Richtlijn Problematische gehechtheid voor jeugdhulp en jeugdbescherming* jou en je team ondersteunt in je dagelijkse werk. Met behulp van het werkblad dat nu voor je ligt kun je zelf en/of samen met je team kennis maken met de richtlijn. Door het invullen krijg je ook een overzicht van hoe je de richtlijn op dit moment al toe past en kom je achter de dingen die nog aandacht vragen. We hopen dat het invullen van dit werkblad je inspireert om (verder) met deze richtlijn aan de slag te gaan.

Instructie

Je krijgt steeds de opdracht om een stukje in de richtlijn door te nemen en beantwoordt daar vervolgens een of meerdere vragen over. We proberen je daarbij zoveel mogelijk te laten reflecteren op hoe jij en/of je team momenteel werkt.

Inleiding

Lees de inleiding. Hierin staat bijvoorbeeld wat het doel is van de richtlijn en op welke manier je deze kunt gebruiken.

1. Wat betekent het werken met een richtlijn voor jou? Welke reacties roept dit op en welke consequenties kan het werken volgens een richtlijn hebben voor jouw professioneel handelen (denk aan voor- en nadelen)?

Hoofdstuk 1: Definitie

Lees paragraaf 'Verschillende vormen van onveilige gehechtheid'.

2. Ben je bekend met de verschillende typen (onveilige) gehechtheidsrelaties die in het hoofdstuk worden genoemd? Welke type herken je bij de kinderen of jongeren in jouw trajecten?

Lees paragraaf 'Wat kunnen jeugdprofessionals doen?' en bekijk werkkaart 1.

3. Een problematische gehechtheidsrelatie gaat vaak samen met probleemgedrag bij het kind of de jongere. Beide problemen verdienen serieuze aandacht. Het is van belang om beide problematieken te herkennen en aandacht te geven in de begeleiding of behandeling. Lukt dat in jouw werk? Waarom lukt dit wel of niet? Zijn er verbeteringen mogelijk en wat is daarvoor nodig?

4. In de paragraaf en op de werkkaart wordt beschreven wat jeugdprofessionals kunnen doen bij een onveilig gehecht kind of jongere en hoe je een veilige gehechtheidsrelatie op bouwt. Lukt het om deze aanbevelingen in de praktijk te brengen? Welke verbeteringen zijn mogelijk en wat is daarvoor nodig?

Hoofdstuk 2. Prevalentie

5. Wat valt je op in dit hoofdstuk? Ben je altijd alert op situaties waarin problematische gehechtheidrelaties vaker voor komen?

Hoofdstuk 3. Oorzaken en kenmerken

6. Ben je bekend met de verschillende factoren die van invloed zijn op een problematische gehechtheid? Hoe ben je hier tijdens je werk alert op?

Hoofdstuk 4. Signalering en diagnostiek

7. Bij vermoedens van problematische gehechtheid beveelt de richtlijn (paragraaf 'Signaleringsinstrumenten') aan om een keuze te maken uit screeningslijsten.
  - a. Welke screeningslijsten uit de richtlijn zijn beschikbaar binnen je organisatie?

  - b. Aan welke zou je behoefte hebben?

- c. Ben je voldoende toegerust om deze lijsten in te zetten? Welke verbeteringen zijn mogelijk en wat is daar voor nodig?
8. In paragraaf 'Diagnostische instrumenten' worden diagnostische instrumenten genoemd voor in de klinische praktijk.
- a. Welke instrumenten uit de richtlijn zijn beschikbaar binnen jullie organisatie?
- b. Aan welke zou je behoefte hebben?
- c. Ben je voldoende toegerust om deze instrumenten in te zetten? Welke verbeteringen zijn mogelijk en wat is daar voor nodig?

Hoofdstuk 5. Preventie en interventie

9. Welke van de genoemde preventieve interventies en methodes zijn in jouw organisatie voor handen en worden ingezet? Wat zijn de ervaringen hier mee? Is er behoefte aan een breder of ander aanbod?
10. Welke interventies die zich richten op de behandeling van problematische gehechtheid worden door jullie gebruikt of zijn beschikbaar in de organisatie? Wat zijn de ervaringen hier mee? Is er behoefte aan een breder of ander aanbod?

Hoofdstuk 6. Prognose

11. Een van de aanbevelingen is om een kind met problematische gehechtheid over een langere tijdsperiode heen te blijven monitoren door een gedragswetenschapper. Gebeurt dit binnen jouw organisatie? Waarom wel of niet? Wat kan hierin worden verbeterd?

12.a. Wat vind je voor je eigen werk /binnen jouw team belangrijk uit deze richtlijn?

b. Op een schaal van 1-10, in hoeverre worden de aanbevelingen gebruikt in je werk/binnen jouw team?

c. Hoe kun je deze aanbevelingen nog beter toepassen in je werk?

Clïëntversie/informatie voor ouders

Lees de informatie voor ouders.

13. Past de informatie bij jouw/jullie manier van werken? Welke vragen kan deze clïëntversie van de richtlijn oproepen bij de cliënten en welke antwoorden kun je hier op geven?

Over richtlijnen

Richtlijnen ondersteunen jou als professional om samen met cliënten te beslissen over de best passende hulp. Richtlijnen geven onderbouwde aanbevelingen op basis van wetenschappelijk onderzoek, praktijkkennis van professionals en ervaringskennis van cliënten. Richtlijnen worden regelmatig aangepast. We adviseren altijd de website te raadplegen voor de meest actuele versies: www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

